

Sygn. akt III Ca 191/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2014r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia: SO Katarzyna Kwilosz – Babiś

Sędzia SO Ewa Adamczyk

Sędzia SO Tomasz Białka (sprawozdawca)

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Burnagiel

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2014r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa S. W. i Z. W.

przeciwko Gminie N.

o wydanie nieruchomości

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Targu

z dnia 6 listopada 2013 r., sygn. akt I C 5/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powodów solidarnie na rzecz strony pozwanej kwotę 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

sygn. akt III Ca 191/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy w Nowym Targu oddalił powództwo S. W. i Z. W. o wydanie nieruchomości (pkt I) oraz zasądził od nich solidarnie na rzecz pozwanej Gminy N. kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

W uzasadnieniu podał Sąd Rejonowy, że powód S. W. na podstawie umowy sprzedaży zakupił za środki pochodzące z majątku wspólnego od Gminy N. nieruchomość położoną w L. oznaczoną jako działka ewidencyjna numer (...). Sprzedaż ta była dokonana w ramach realizacji programu gminy, która zmierzała do uaktualnienia stanu władania. Powód był przekonany, że kupuje to co zostało przez niego i jego poprzedników prawnych zajęte w ramach działki siedliskowej i ogrodzone trwałym płotem w 1996 lub 1997 roku. Własność małżonków S. W. i Z. W. została ujawniona w księdze wieczystej.

W 2007 lub 2008 r. powodowie zorientowali się, że powierzchnia działki zakupionej od strony pozwanej jest mniejsza od powierzchni działki wpisanej w akcie notarialnym. Po zbadaniu sytuacji okazało się, że w znacznej części przebiegająca tamtędy droga asfaltowa znajduje się w granicach działki nr (...). Powierzchnia zajęcia wynosiła 1 ar i 12 m⁽²⁾. Droga ta jest drogą gminną zwaną (...) i ma urządzoną księżkę drogi. Rozporządzenie Wojewody (...) nr (...) z dnia

31 grudnia 1998r. zaliczając ją do kategorii dróg gminnych ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) nr (...). Droga posiada nawierzchnię asfaltową położoną staraniem i kosztem Gminy N. w 1998 r. Gmina utrzymuje i odśnieża drogę. Korzystają z niej mieszkańcy wsi L. i K.. Przed wylaniem asfaltu droga była utwardzona staraniem mieszkańców oraz gminy

i istniała w tym samym miejscu od dziesiątek lat. Nikt nie czynił przeszkód w korzystaniu z niej.

W takiej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, że żądanie powodów, którzy domagali się, wydania nieruchomości oraz by strona pozwana usunęła z działki powodów asfalt z pasa drogi, podlega oddaleniu. Zachodzą bowiem w ocenie Sądu I instancji szczególne okoliczności, które pozwalają uznać żądanie powodów za nadużycie prawa, które nie zasługuje na ochronę ze względu na treść art. 5 k.c. Stan, który istnieje w chwili obecnej, umożliwia powodom korzystanie z działki będącej przedmiotem sporu zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tej działki

i w takim samym zakresie umożliwia im rozporządzanie nią. Nakazanie stronie pozwanej wydania powodom części działki będącej przedmiotem sporu doprowadziłoby bez jakiegokolwiek logicznej i uzasadnionej potrzeby do uniemożliwienia wielu osobom korzystania z drogi, wobec czego Sąd Rejonowy orzekł jak na wstępie, o kosztach rozstrzygając na zasadzie art. 98 k.p.c.

Z powyższym wyrokiem nie zgodziła się strona powodowa, która zaskarżając go w całości, zarzuciła mu naruszenie:

- art. 5 k.c. w zw. z art. 21 ust 1 i art. 64 ust. 3 Konstytucji RP poprzez odmowę udzielenia ochrony powodom w zakresie wydania części ich nieruchomości będącej we władaniu pozwanej i uniemożliwienie im realizowania prawa własności w jakimkolwiek zakresie,

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez wadliwe sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, zarówno w części obejmującej podstawę faktyczną, jak i prawną w stopniu, który świadczy o arbitralności wyroku Sądu I instancji w oderwaniu od całokształtu okoliczności jak i poprzestanie na ogólnikowym omówieniu przepisu art. 5 k.c. w oderwaniu od innych regulacji ustawowych,

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów i uznanie za wiarygodne zeznania strony pozwanej w zakresie jej dobrej woli, nierozbudowywania drogi i jej przesuwania, braku jakiegokolwiek dokumentacji z tym związanej oraz przeinaczenie zeznań powoda i zdyskredytowanie opracowań geodety E. J.,

- dowolne ustalenie, iż powodowie działają wbrew zasadom współzycia społecznego, a pozwana dążyła i dąży do polubownego załatwienia sporu.

Wobec tak postawionych zarzutów skarżący wnieśli o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości tj. zobowiązanie pozwanej do wydania spornego pasa ziemi wymierzonego przez biegłego geodetę A. B. na oględzinach w dniu 10 lipca 2012 r. oraz zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie, za przyznaniem od strony powodowej na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie zawieszenie postępowania apelacyjnego do czasu zakończenia postępowania wszczętego z powództwa Gminy N. przeciwko powodom o stwierdzenie nieważności umowy, a toczącego się przed Sądem Rejonowym w Nowym Targu o sygn. I C 188/14.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy i właściwie ocenił zebrany materiał dowodowy oraz dokonał na jego podstawie prawidłowych ustaleń faktycznych. Sąd Okręgowy podziela te ustalenia faktyczne

i przyjmuje za własne. Choć wydane w oparciu o tak ustalony stan faktyczny orzeczenie jest prawidłowe, to błędna jest powołana przez Sąd Rejonowy jego podstawa prawna.

Wbrew stanowisku Sądu Rejonowego i apelujących nie ma podstaw do zastosowania przepisu art. 222 § 1 k.c. Roszczenie windykacyjne przysługuje bowiem właścicielom nieruchomości, a za tych w zakresie jakiego dotyczy pozew nie można uznać powodów. Swoje prawa do nieruchomości powodowie wywodzili z umowy jaką zawarli w dniu 21 listopada 2000 r. W czasie jej zawierania obowiązywał już przepis art. 2 a ust 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. 1985 nr 14 poz. 60) zgodnie, z którym drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne stanowią własność właściwego samorządu województwa, powiatu lub gminy. Przepis ten daje podstawy do przyjęcia publicznoprawnego charakteru własności tych dróg. Konsekwencją tego jest wyłączenie ich z obrotu prawnego. Jako że drogi publiczne stanowią rzeczy wyłączone z obrotu powszechnego (reges extra commercium), nie mogą one być zbyte. Droga publiczna nie może przejść na własność innego podmiotu niż właściwy zarządca drogi i zawsze może służyć wyłącznie celom publicznym. Dopiero pozbawienie drogi charakteru drogi publicznej umożliwia wprowadzenie jej do obrotu cywilnoprawnego. W czasie zawierania umowy w 2000 r. pomiędzy gminą

a powodami wspomniana droga miała już charakter drogi gminnej. Została bowiem zaliczona do tej kategorii rozporządzeniem Wojewody (...) z 31 grudnia 1998r. w sprawie zmiany zaliczenia do kategorii dróg gminnych na terenie województwa (...) (Dz.Urz.Woj.(...)). Oznacza to, że wspomniana umowa w zakresie odnoszącym do tej części nieruchomości, która stanowiła drogę publiczną była nieważna w rozumieniu art. 58 § 1 k.c. i nie spowodowała nabycia przez powodów prawa jej własności. Ustalenia takie są możliwe w niniejszym procesie bez potrzeby oczekiwania na zakończenie postępowania

w sprawie o sygn. I C 188/14. Nie było więc podstaw do zawieszenia postępowania zgodnie z wnioskiem pozwanego.

Nie budzi przy tym wątpliwości, że zarówno w czasie zawierania umowy, jak

i obecnie, obszar objęty pozewem stanowił taką drogę i obejmował pas drogowy. Wbrew zarzutom apelacji położenie drogi nie mogło zmienić się po wybudowaniu ogrodzenia przez powodów w latach 1996 – 1997 i po położeniu asfaltu w 1998r. Wniosek taki potwierdziły przeprowadzone oględziny. Nieskuteczny jest zatem zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. zmierzający do innych ustaleń w tym zakresie.

W świetle powyższego bezprzedmiotowym jest szczegółowe odnoszenie się przez Sąd Okręgowy do zarzutów apelacji kwestionujących pogląd Sądu Rejonowego

o nadużyciu prawa przez powodów. Nie mogą one bowiem wpłynąć na dokonaną ocenę.

Nieskuteczny jest także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Wyrok Sądu Rejonowego zawiera wszystkie prawem przewidziane elementy. Subiektywne przekonanie strony, że zawarte w pisemnych motywach wyroku rozważania prawne nie są wyczerpujące, nie jest wystarczające dla uznania zarzutu naruszenia art. 328

§ 2 k.p.c. za słuszny. Ponadto zaznaczyć należy, że postawiony zarzut może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu I instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego. Apelacja nie wykazuje, aby sytuacja taka miała miejsce.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.).